

DEJINY MÚZEA V CHRONOLOGICKOM PREHĽADE

1872- 27.októbra- založený Hornouhorský muzeálny spolok.

1874- Vyšiel po prvýkrát Spravodaj hornouhorského muzeálneho spolku, ktorý bol vydávaný až do roku 1902. Počet zbierok muzeálneho spolku prevýšil 14000 kusov.

1876- 25.júna- otvorená prvá stála expozícia Hornouhorského muzeálneho spolku v budove bývalého hostinca.

1877- 9.septembra navštívil múzeum cisár František Jozef I. Prvým riaditeľom múzea sa stal Vojtech Klimkovič.

1899- Správa múzea prešla pod mesto Košice a múzeum dostalo nový názov: Košické múzeum.

1900- Na svetovej výstave v Paríži bol mestu Košice udelený čestný diplom za historickú expozíciu, na ktorej sa podieľalo aj múzeum.

1903- 21.júna- sprístupnená expozícia v novopostavenej muzeálnej budove na terajšom Námestí Maratónu mieru.

1909- 12.septembra- podpísaná zmluva medzi mestom Košice a Uhorským kráľovstvom, podľa ktorej prešla budova múzea do večného a bezplatného užívania štátu.

1919- 1.apríla- Po vzniku Československej republiky bol menovaný správcom Košického múzea Jozef Polák, ktorý tu pôsobil do roku 1938.

1921- 1.mája- pri Východoslovenskom múzeu otvorená kresliarska a grafická škola, ktorú viedol Eugen Krón. Pôsobila do roku 1927.

1924- Po založení Mestskej verejnej knižnice bola do nej z múzejných knižných fondov presunutá beletria.

1928- august- Do záhrady Východoslovenského múzea bol prenesený drevený kostolík z Kožuchoviec. Na medzinárodnej výstave v Paríži získalo múzeum diplom.

1933- Výstavou fínskej grafiky začalo múzeum sprístupňovať pôvodnú európsku grafickú tvorbu. Do roku 1938 usporiadalo 21 takýchto výstav.

1938- 2.novembra- Po Prvej viedenskej arbitráži evakovalo Východoslovenské múzeum časť zbierok do Prešova a Martina. Došlo k zmene názvu na Rákociho hornouhorské múzeum.

1940- Múzeum viedlo vykopávky a rekonštrukciu na objektoch Miklušovej väznice a Katovej bašty. Práce trvali až do roku 1942.

1942- otvorená prvá expozícia v Miklušovej väznici.

1943- Časť zbierok múzea ukrytá v biskupských pivniciach v Hejci, dnes v Maďarskej republike.

1945- Z Rákociho múzea sa opäť stáva Východoslovenské múzeum.

1947- V múzeu vznikli dve nové oddelenia- národopisné a archeologické.

1948 – Výstavou, venovanou robotníckemu hnutiu, reagovalo múzeum na zmenu spoločenských pomerov po februárovom komunistickom prevrate.

1951- V súvislosti so zriadením Krajskej galérie v Košiciach odovzdalo jej Východoslovenské múzeum časť svojich zbierok.

1952- Vznikom štátnej vedeckej knižnice opäť delimitovaná časť knižného fondu múzea do tejto ustanovizne.

1955- Vo Východoslovenskom múzeu vzniklo prírodovedné oddelenie.

1960- Múzeum začalo vydávať Zborník Východoslovenského múzea -Prírodné vedy, ktorý od roku zmenil názov na Natura Carpatica.

1966- Východoslovenské múzeum otvorilo detašovanú historicko – etnografickú expozíciu v Červenom Kláštore, ktorú spravovalo do roku 2001. V košickom dóme svätej Alžbety zároveň prevádzkovalo drobné expozície v klenódiu, do roku 1980, a Rákociho hrobke do roku 1966. V tomto roku múzeum prevzalo starostlivosť o jaskyne vo Východoslovenskom kraji a zabezpečovalo ju do roku 1969.

1967- Po dohode s pražským Národným múzeom bol vo Východoslovenskom múzeu prvýkrát inštalovaný Košický zlatý poklad.

1968-Na svetovej výstave EXPO v japonskej Osake bol vystavovaný historický zvon Ján. V súčasnosti je umiestnený v exteriéri na Zvonárskej ulici.

1969-Múzeum začalo vydávať historický zborník *Historica Carpatica*.

1970-17.januára-Bola otvorená trvalá expozícia Košického zlatého pokladu.

1975- Ukončená obnova Župného domu a otvorená nová expozícia „Revolučné robotnícke a komunistické hnutie na východnom Slovensku“.

1977-V renovovanej Urbanovej veži otvorená expozícia kovolejárstva činná do roku 1996 a v kapitulnej budove na Hlavnej ulici č.40, známej ako „Vítězov dvor,“umelecko-historická expozícia, existujúca až do roku 1991.

1981-27.mája-V účelovej historickej budove múzea na námestí Maratónu mieru otvorená rozsiahla expozícia dejín východného Slovenska s názvom „Ľud tvorca trvalých hodnôt“.

1983-19.januára-V účelovej budove otvorená zlatnícka expozícia.

1984-Východoslovenské múzeum inštalovalo a následne spravovalo expozíciu na Spišskom hrade do roku 1987.

1985-Počet zbierok múzea prevýšil 360 000 kusov.

1989-Múzeum zabezpečilo reštaurovanie historického zvona Urban a nechalo ho usadiť pred Urbanovou vežou. Pri príležitosti 150.jubilea vynálezcu fotografie múzeum na výstave v Prahe dostalo Petzvalovu plaketu.V dôsledku „nežnej revolúcie“ dochádza vo východoslovenskom múzeu k zmenám.Zatvorená a neskôr zrušená expozícia robotníckeho a komunistického hnutia, reinštalovaná v roku 1985. Prvým porevolučným riaditeľom múzea sa stal z vôle múzejníkov docent Ladislav Olexa.

1991-21.júna- otvorená expozícia v pamätnom dome Františka II. Rákociho v Rodošte. Majetkové reštitúcie a porevolučné zmeny spôsobujú, že múzeum sa musí vyst'ahovať z viacerých objektov v meste i mimo neho. Zároveň v tomto roku získava budovu takzvanej Divízie na Hviezdoslavovej ulici č.3.

1992- V provizórne upravenej budove Divízie bola otvorená expozícia „Storočia v umení“.

V septembri múzeum organizuje pri príležitosti svojho 120. jubilea medzinárodnú muzeologickú konferenciu „Európske múzeá na ceste k 21.storočiu“.

1993- 24.júna- Otvorená nová expozícia „Košické storočia“ v Miklušovej väznici.

1995- V Divíznej budove došlo k reinštalácii expozície gotiky a pri tejto príležitosti bol vydaný výpravný katalóg gotických zbierok.

1996- 6.mája- V budove Divízie otvorená geologická časť novej expozície „Príroda Karpát“.

Botanická, entomologická a zoológická časť boli otvorené v roku 1988. Riadenie múzea prevzal do začiatku roku 1999 štátny intendant.

1997- Jednodňovou konferenciou o dejinách múzea oslávilo Východoslovenské múzeum 125 rokov svojho trvania.

1998- V Katovej bašte otvorená expozícia kovolejárstva.

1999- Počet zbierok múzea prevýšil 440 000 kusov.

2001-27.januára- Východoslovenské múzeum sa podieľalo na výstave „Cesta dejinami“, ktorá mala v tento deň košickú vernisáž.

2002-Východoslovenské múzeum si pripomína 130 rokov svojej existencie.

15.februára –VSM sa svojou prezentáciou zúčastnilo výstavy „Záhrada múz“ o počiatkoch múzejníctva v Uhorsku v Historickom múzeu v Budapešti.

21.februára-vernissáž archeologickej výstavy „Medzi Mykénami a Baltom“

7. mája - VSM udelená cena Mesta Košice.

29.-31.mája sa uskutočnila medzinárodná konferencia „Účelové budovy múzeí včera, dnes a zajtra“.

28. septembra-vernissáž „Jubilejnej výstavy“ k 130. výročiu VSM.

24.novembra-slávnostný koncert v spolupráci so Štátnou filharmóniou Košice k jubileu múzea. VSM získalo vedecko-výskumnú akreditáciu MKSR.

2003-výstavný projekt „Medzi Mykénami a Baltom“ sa úspešne prezentoval v múzeách v Poľskej republike od Krosna /21.1/, cez Varšavu /28.4/, Biskupin a Suwalki /4.10/,
20.marca-vernisaž výstavy „Martin Benka-výber z tvorby“.

5. mája-„Zober si svoju mincu“ razenie 2920 kusov mincí na zlatom balanciéri, pokus o zápis do Guinnessovej knihy rekordov.

29.-30.mája- konferencia v spolupráci s KSK „Štyri desaťročia komunistických represálií na Slovensku“, vyšiel „Múzejný storočník“-propagačné noviny z príležitosti 100.výročia otvorenia prvej expozície múzea v historickej účelovej budove, postavený opláštený kovový prístrešok /cca 400 m2/ na uloženie zbierok v Šaci.

2004-12.februára-vernisaž výstavy „Slovensko prírodný klenot v srdci Európy“, výstavný projekt „Durer a jeho súčasníci“ sa úspešne prezentoval v múzeách v Poľskej republike od Krosna /15.4/ cez Varšavu /8.7/ , Sosnovci /10.9/ a Kamiennej Gore.

18.mája sa po statických stavebných zásahoch v budove Divízie uskutočnili reinstalácie expozícií „Príroda Karpát“ a „Storočia v umení“. Z príležitosti Medzinárodného dňa múzeí bola prvýkrát udelená cena riaditeľa VSM „Múzejná ruža“ pre najlepšieho pracovníka múzea.VSM vydalo publikáciu J.Duchoňa „Rákóczi Kassája“-Rákócziho Košice, do pivničných priestorov bola umiestnená stála inštalácia voskových figurín kata, pomocníka a ich obeť.

2005-múzeum v spolupráci s denníkom Korzár publikuje celoročný seriál o zbierkach VSM „Múzejná abeceda“. VSM sprístupňuje nové priestory „Galériu na Bašte“.VSM prvýkrát organizuje netradičné animačné podujatie „Svätojánska múzejná noc“.

19. júna –vernisaž reinstalácie Košického zlatého pokladu za prítomnosti premiéra SR Mikuláša Dzurindu.

16.septembra vernisaž výstavy „Divadlo-vášeň,telo,hlas“. VSM získalo II.miesto v súťaži Múzeum roka.VSM v spolupráci s občianskym združením Asprodecus vydalo publikáciu Klaudie Baganovej „Postavené roku Pána“.

2006-2.februára-pražská vernisaž výstavného projektu v spolupráci so Židovským múzeom v Prahe „Muž, ktorý si nedal pokoj.Príbeh Josefa Poláka“.

4.apríla bratislavská a 5. októbra vernisaž v Košiciach.

3.marca-Slavnostné odhalenie sochy Františka II. Rákócziho v areáli VSM na Katovej bašte, sprístupnenie minciarne v priestoroch Rodošta, úspešný projekt v rámci Interregu „Rozvoj siete biomonitoringu na podporu účinného riadenia chránených území“.

10.-12. augusta predstavenie opery W.A.Mozarta „Bastien a Bastienka“ v Historickej účelovej budove múzea.

29.októbra-prezident MR Lászlo Sólyom navštívil expozíciu Rodošto-pamätný dom Františka II. Rákócziho.

2007- dvojjvýstava „Dionýz Andrassy – mecén a milovník umenia“ a „Šľachtické stolovanie u Andrassyho“ – v spolupráci so SNM Múzeum Betliar

prezentácia VSM na podujatí Region Tour Košice

vznikla web-stránka VSM

výstava „Dürer a jeho doba“ v Pesterzsébeti múzeum v Budapešti

výstava „Krón a Košice“ v Slovenskom kultúrnom inštitúte v Budapešti

„Spolu sú ligotavejšie“ spoločná výstava pokladuzlatých mincí z Újfehertó a Košického zlatého pokladu

výstava „Albrecht Dürer a jeho doba na Bratislavskom hrade

výstava „Slovensko – križovatka európskych civilizácií“; seminár k 60. výročiu vzniku archeologického oddelenia

výstava gotických a barokových zbierok VSM „Poklady východného Slovenska“ vo Francúzsku (Caen, Toulouse)

výstava „Tajomstvo čabianskej klobásy“ z Békešskej Čaby

výstava „Na pamiatku cisára pána“ spojená s hraným sprievodom pri príležitosti výročia návštevy Františka Jozefa I.

výstava „Posvätný odkaz“ (o živote indiánov) v spolupráci s Veľvyslanectvom USA
VSM dostalo dar od predsedníčky Maďarského parlamentu – kópiu kresla Františka II. Rákócziho
Pilotný projekt pre deti ZŠ – Múzejná škola

Výstava I. Bizmayera „Čarovný svet z hlíny“

Sťahovanie riaditeľstva VSM z Hviezdoslavovej 3 na Strojárskeho 3

2008-„Neznáma košická brána - Porta incognita Cassoviensis“ - výstava o výsledkoch archeologického výskumu areálu Mariánskeho dvora a objektov Mlynského bastiónu a Laboratória v Košiciach

výstava „Bola raz jedna expozícia“ deinstalovaných zbierok z expozície LTTH v Zemplínskom múzeu v Michalovciach

výstava „Trinásta komnata“ - nevšedné zbierky z fondov VSM

spolupráca s NO Cyprián – pri príprave expozície v Červenom Kláštore

výstava „Kupujeme – predávame“ v spolupráci s Múzeom obchodu

gitarový koncert v expozícii Kovolejárstva – spolupráca ŠFK

výstava „AU_výT_vOR NEZNÁMY...“ z fondu národopisných zbierok

výstava pri príležitosti zavedenia novej meny na Slovensku „Zbohom koruna“ v Košiciach a jej repríza v Békešskej Čabe

deinštalácia expozícií (Košický zlatý poklad, Zlatnícke umenie, Peniaze v našich dejinách, Ľud – tvorca trvalých hodnôt) v Historickej účelovej budove; začiatok stavebných prác prestavby posledné podujatia v Historickej účelovej budove: Rozlúčkový koncert, Noc v múzeu, Rozlúčka s pokladom a Ateliér v múzeu

výstava „Poklady východného Slovenska“ v Segedíne

2009-výstava „Mária Kráľovičová – Čary a stretnutia“

výstava „Zbohom koruna“ v Slovenskom kultúrnom inštitúte v Budapešti a Berlíne

výstava „Poklady východného Slovenska“ v Szombathelyi

výstava Košického zlatého pokladu na Bratislavskom hrade

školenie kustódov fondov k elektronickému spracovávaniu zbierok v programe ESEZ 4G

vizualizácia expozície v Miklušovej väznici v spolupráci s firmou EDICO a zavedenie Audioguideov zn. OPUS

„Váš poklad – naše poklady“ - výstava z darov Východoslovenskému múzeu

výstava „Triumfálny sprievod cisára Maximiliána I.“ v Szolnoku (Maďarsko) a v Sosnovci (Poľsko)

medzinárodná konferencia Prírodovední múzejníci a ochrana prírody

otvorenie areálu Katovej bašty, expozície Katov byt a dvora Miklušovej väznice v rámci projektu Katova bašta – Katov byt – rekonštrukcia a revitalizácia historického areálu z Nórskeho fondu

výstava s vianočnou tematikou „Kedi jasna hvizda z neba vichodzila...“

na základe rozhodnutia Okresného súdu Košice 1 – vrátenie 268 ks zbierok Opátstvu Jasov

2010-výstava vo vestibule Divíznej budovy k 40. výročiu otvorenia KZP

Projekt HU-SK 0801/0045 Vývoj a testovanie technológií na zabezpečenie trvalej udržateľnosti významných trávnatých plôch

expozícia v Katovom byte získala 1. miesto v súťaži časopisu Pamiatky a múzea

výstava „Cesta dejinami slovenského školstva“

výstava „Košický Anzix“ v Stredoeurópskom kultúrnom inštitúte v Budapešti

premiéra filmu Návrat tanečnice o J. Polákovi

VSM je členom Klastra Košice – Turizmus

výstava „Dargov 1944/45 – Svedectvo o bojoch v Slánskych vrchoch“

premietanie dokumentárnych filmov v areáli Katovej bašty

„Noc v zajatí kata“ - podujatie pre deti

absolvovanie akreditovaného vzdelávania zamestnancov VSM v spolupráci s Úradom práce v Košiciach

výstava „Dürer a jeho doba“ v Bielsko Bialej (Poľsko)

v areáli Katovej bašty sa konal 1. ročník Gurmán Festu

výstava kostýmov z najznámejších čs. rozprávok „Ako sa obliekajú rozprávky“

výstava „Vianoce očami výnimočných detí“

propagácia VSM na LCD obrazovkách v dopravných prostriedkoch DPMK

VSM iniciovalo Deklaráciu o cezhraničnej spolupráci medzi múzeami Slovenska, Maďarska a Ukrajiny

2011-Výstava „Vlk dravý a jeho potomkovia“ z príležitosti MS v hokeji v Košiciach (apríl - máj)

Výstava „Výprava do stredoveku“ v spolupráci s Detským múzeom SNM (apríl - jún)

Výstava „Košické korzo – osobnosti z albumu“ pri príležitosti 125. výročia vyhotovenia unikátneho fotoalbumu (máj - september)

Výstava v Košiciach zo župných múzeí Maďarska „Krajina možností“ (jún - september)

Výstava „Od babičky na boľacky“ – sa venuje problematike liečivých rastlín a ich využitiu (november - december)

Výstava „Košického zlatého pokladu“ v Maďarskom národnom múzeu v Budapešti (január - máj)

Výstavy v Krakove „Košice – Krakov na spoločnej ceste“ (september - november) a „Dürer a jeho doba“ (september)

Výstava „Klenoty z prírodovedných zbierok VSM“ v Užhorode (september - november)

Letné Shakespearovské Slávnosti – po prvýkrát v areáli Katovej bašty (30. 7. – 1.8.)

Popoludnie plné prekvapení pre deti a dospelých na tematiku stredovekého života „Návšteva v stredoveku“ v spolupráci s Divadelnou a Šermiarskou spoločnosťou ARAMIS, Spoločenstvom hudobných, divadelných skupín a historického šermu Via Cassa, Sokoliarskou skupinou sv. Bavona (24. 9.)

VSM sa zapája do celoslovenského projektu Digitálne múzeum

Pracovníci VSM sa zapájajú do projektu „Múzeá tretej generácie“

Séria interných prezentácií činností odborných odborov VSM